

O D L U K E

A) Odluke domaćih sudova i drugih organa

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.V-31-1684/76-2
od 20.XII 1976.

Vijeće: dr Zdenko Antić, Zvone Rihtman, prof.dr Vladislav Brajković

Prijevoz stvari morem - Manjak tereta - Opaske u teretnici koje se odnose na količinu tereta - Ulaganje protesta - Kada je protest brodaru pravovremeno podnesen pretpostavlja se, dok brodar ne dokaže protivno, da su navodi protesta o manjku tereta istiniti - Pored protesta primalac nije dužan pozvati brodara da pristupi kontradiktornom utvrdjivanju količine primljenog tereta - Opaske u teretnici u kojima brodar navodi da su mu sadržaj i težina tereta nepoznati, ne odnosi se na broj koleta

Tužitelj je osiguratelj koji je svom osiguraniku, primaocu tereta, nadoknadio štetu za manje predane robe na odredištu, a tuženi je brodar.

Na osnovi navoda stranaka u postupku, prvostepeni je sud našao da je među strankama sporno da li je tuženi - brodar dužan platiti tužitelju - osiguratelju iznos od Rs 40.367,21 na ime naknade štete za utvrdjeni manjak tereta indijskog kikirikija (Indian Groundnut Extract) od 180 komada vreća po teretnici VRL/4 i po teretnici br.6 od 76 vreća.

Rješavajući spor prvostepeni je sud našao da je tuženi po navedenim tereticama zaista isporučio manji broj vreća, kako je to utvrdjeno protestom prilikom iskrcavanja, pa je zato tuženi brodar odgovoran za utvrdjeni manjak vreća. Pozivanje tuženoga na klauzulu u teretnici i neodgovornosti brodara za sadržaj, težinu i slično, nema osnove, jer se u predmetnom slučaju ne radi o gubitku na težini već o manjku vreća.

Tuženi u pravodobno podnešenoj žalbi pobija tako donesenu presudu iz žalbenih razloga bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrdjenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U žalbi tuženi ponavlja sve činjenične navode iznesene već tijekom prvostepenog postupka. Nadodaje da samim ulaganjem protesta primalac tereta nije oslobođen od pozivanja brodaru na zajedničko utvrđenje štete. Primitkom protesta ne znači da je tuženi kao brodar priznao navode iz protesta, pa je primalac tereta pored uloženog protesta trebao dostaviti poziv brodaru radi prisustvovanja kontradiktornom utvrđenju. Predlaže da se pobijana presuda preinači u pravcu da se tužitelja odbije s tužbenim zahtjevom odnosno da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak uz naknadu parničnih troškova tuženome.

Odgovor na žalbu tuženoga nije podnesen.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Ispitujući pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih razloga (čl.353, st.2. ZPP) ovaj žalbeni sud je našao da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje odlučno za rješenje predmetnog spora, pa je na osnovi toga izveo i pravilan pravni zaključak i pravilno primijenio materijalno pravo time što je za zauzeto pravno stajalište u presudi dao valjane razloge koje prihvaća i ovaj žalbeni sud.

U odnosu na žalbene navode ovaj žalbeni sud nalazi da pozivanje žalbe da prvostepeni sud pogrešno uzima da je manjak nepobitno utvrđen, nema osnove.

Naime, kad je primalac tereta stavio brodaru uredan protest o manjku, onda prema odredbi čl.71, st.1. Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova postoji pretpostavka da brodar zaista nije isporučio protestirani manjak, te je u takvom slučaju brodar dužan pružiti dokaz da podneseni pismeni protest nema osnove. U predmetnom slučaju prvostepeni sud pravilno nalazi da tuženi nije pružio takav dokaz, pa se stoga ima smatrati da tuženi kao brodar nije isporučio primaocu tereta protestirani manjak vreća.

Nadalje, u smislu odredbe Lučkih uzanci br.27, ako prilikom krcanja tereta dođe do spora između broda i krcatelja po broju ukrcanih komada, a brojenje je vršeno istovremeno s obje strane, svaka stranka može zahtijevati da se provjeri broj ukrcanih komada. Ovo isto vrijedi i u slučaju iskrcavanja tereta. Prema tome, kada već primalac tereta nije pristupio takvom kontradiktornom utvrđivanju u vezi manjka vreća, a kako to naglašuje i sam tuženi, onda je takvo pravo imao i sam tuženi kao brodar, pa kada to nije učinio, odnosno kada je propustio da se koristi tim pravom, onda ne može s osnovom prevaljivati taj propust na stranu primaoca tereta.

Na osnovi iznesenog ovaj žalbeni sud nalazi da žalbeni razlozi izneseni u žalbi tuženoga ne stoje, tim više što su ostali žalbeni navodi pravno neodlučni za rješenje predmetnog spora, pa je žalbu tuženoga valjalo odbiti, a pobijanu presudu potvrditi.

Osim toga, ovaj žalbeni sud nije utvrdio da bi prvostepeni sud donošenjem prvostepene presude počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka, a ni sam tuženi u tom pravcu ne daje potrebno obrazloženje.

V.V.

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Sl-624/77-2
od 13.IV 1977.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, Viktor Franc

Osobni dohodak člana posade broda - Prvostepena presuda donesena na temelju izostanka tuženoga - Tuženi, koji je u prvostepenom postupku izgubio spor jer je sud na temelju raspoloživih dokaza ocijenio da je tužiteljev zahtjev osnovan, ima prava u žalbi iznositi nove činjenice - O ovim činjenicama će prvostepeni sud raspravljati i na temelju njihove ocjene donijeti presudu

Tužitelj je član posade pomorskog broda, a tuženi je brodar.

Sporno je među strankama da li je tuženi dužan tužitelju platiti iznos od US \$ 370,90 na ime neisplaćenih osobnih dohodaka tužitelju kao članu posade broda čiji je vlasnik tuženi.

Prvostepeni sud je nakon provedene rasprave obvezao tuženoga da plati tužitelju US \$ 200 sa 6% kamada od 6.IV 1976. do isplate i 6% kamata na US \$ 670,90 od 6.V 1976. do 20.V 1976, kao i 1.132,50 din. troškova spora, jer je nakon provedene rasprave utvrdio da je tužitelj povukao tužbeni zahtjev za iznos glavnog duga od 670,90 US \$, budući da je taj dio glavnog duga plaćen poslije podizanja tužbe dok je ostao kod zahtjeva za US \$ 200. Kako tuženi nije osporio tužbeni zahtjev tijekom spora, a osnovanost zahtjeva proizlazi iz navoda tužbe, te kako je tužitelj na glavnoj raspravi predložio da se provede rasprava u odsutnosti tuženoga jer nije pristupio na zakazano ročište, to je poklonjena vjera navodima tužitelja.